

ประเด็นชี้แจง

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖

กรณีนายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล ได้เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการแก้ไขหลักเกณฑ์จ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ตามที่ปรากฏในสื่อออนไลน์ : เรื่องใหญ่ ลักไก่เปลี่ยนหลักเกณฑ์ จ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากเดิมจ่ายแบบถ้วนหน้า ตั้งแต่ ๑๒ สิงหาคม ต่อมาพิสูจน์ความจริง

คำชี้แจง

๑. การปรับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ เนื่องจากคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๖๑๑/๒๕๖๔ ได้มีคำวินิจฉัย เรื่อง การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่มีความซ้ำซ้อนกับสวัสดิการอื่น ว่า ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่กำหนดคุณสมบัติผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจะต้องไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการอื่น จากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ และไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในกรณีนี้ กระทรวงมหาดไทยได้ปรับแก้คุณสมบัติโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทำให้ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยไม่เพียงพอค่อการดำรงชีพ มีโอกาสได้รับการช่วยเหลือเพิ่มเติม โดยระเบียบดังกล่าวจะไม่กระทบต่อผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพอยู่ก่อนวันที่ระเบียบใช้บังคับ ซึ่งปัจจุบัน มีผู้สูงอายุรับเงินเบี้ยยังชีพกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประมาณ ๑๒ ล้านคน จะคงมีสิทธิรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต่อไปโดยไม่ต้องไปยื่นยันตัวตนหรือดำเนินการเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๒. ผู้มีสิทธิรายใหม่ที่จะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำนวยความสะดวกโดยแจ้งไปยังผู้มีสิทธิ หากมีความประสงค์จะรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้แนบเอกสารหลักฐานข้อมูลเพื่อยืนยันสิทธิไปยัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผู้มีสิทธิรายใหม่จะต้องมีคุณสมบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ข้อ ๖ (๔) กำหนดว่าต้องเป็นผู้ไม่มีรายได้หรือมีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุกำหนด (ในระหว่างที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ยังมีได้มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ ตามข้อ ๖ (๔) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้คุณสมบัติผู้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามระเบียบเดิมไปพลางก่อน)

๓. การปรับแก้คุณสมบัติผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งแก้ไขคุณสมบัติดังกล่าวส่งผลให้มีจำนวนผู้สูงอายุที่มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพไม่น้อยกว่าเดิม เนื่องจากผู้สูงอายุที่ได้รับสวัสดิการจากหน่วยงานรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากมีรายได้ไม่เพียงพอตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติกำหนดก็สามารถขอรับเงินเบี้ยยังชีพได้ด้วย

๔. ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องที่ ๖๑๑/๒๕๖๔ ได้กล่าวไว้ว่า คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ มีความเห็นว่า การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๑๑ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม กล่าวคือ คำว่า “เบี้ยยังชีพ” จึงไม่ใช่เงินบำนาญ แต่เป็นการช่วยเหลือตามความจำเป็น โดยไม่ต้องจ่ายในลักษณะถ้วนหน้า และคำว่า “เป็นธรรม” สามารถกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่สมควรได้รับได้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
โทร ๐๒-๒๕๕๓๓๐๐๐ ต่อ ๔๓๓๓ - ๔๓๓๒

**ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖**

ระเบียบ	รายละเอียด
๑. การรับลงทะเบียนผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	<ul style="list-style-type: none"> - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำนวยความสะดวกโดยการแจ้งไปยังผู้สูงอายุที่มีสิทธิ หากมีความประสงค์ที่จะรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้แนบเอกสารหลักฐานข้อมูลเพื่อยืนยันสิทธิ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> ๑) แบบยืนยันสิทธิการขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ๒) สำเนาสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร สำหรับกรณีผู้ที่ประสงค์ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุผ่านธนาคาร - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำข้อมูลของผู้สูงอายุล่วงหน้า เพื่อใช้ในการคำนวณการจัดทำค่าของงบประมาณประจำปี และตรวจสอบยืนยันการขอรับสิทธิโดยบันทึกข้อมูลผู้สูงอายุในระบบสารสนเทศเบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นประสานขอความร่วมมือไปยังสำนักงานทะเบียนกลาง กรมการปกครอง เพื่อจัดทำข้อมูลของผู้สูงอายุล่วงหน้าเพื่อการคำนวณการจัดทำค่าของงบประมาณประจำปี
๒. การย้ายภูมิลำเนาสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของผู้มี	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่ง แล้วย้ายภูมิลำเนาไปอยู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ให้ผู้สูงอายุยืนยันสิทธิต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ที่ตนมีภูมิลำเนา - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งเดิมจ่ายเงินเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ย้ายภูมิลำเนา เว้นแต่ผู้สูงอายุนั้นได้ยืนยันสิทธิต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ จ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในเดือนถัดไป - หากผู้สูงอายุย้ายภูมิลำเนา และไม่ได้ยืนยันสิทธิต่อ อปท. แห่งใหม่ ภายในปีงบประมาณที่แจ้งย้ายภูมิลำเนา หากยืนยันสิทธิภายหลังให้ได้รับเบี้ยยังชีพอีกครั้งในเดือนถัดไป
๓. การปรับอัตราค่าการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	<ul style="list-style-type: none"> - การปรับอัตราค่าการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแบบขึ้นบันไดตามมติคณะรัฐมนตรี ให้มีการปรับอัตราค่าการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ณ เดือนที่ผู้สูงอายุมีอายุครบช่วงอายุในเดือนถัดไป - ในกรณีที่ผู้สูงอายุไม่มีวันและเดือนเกิด ให้พิจารณาวันและเดือนเกิดตามมาตรา ๑๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์